



'Rocky' Filminin İş Psikolojisi Kapsamında İncelenmesi

Cemre ÖZADA

Yakın Doğu Üniversitesi, Fen ve Edebiyat Fakültesi, Psikoloji Bölümü, Lefkoşa-KKTC,
Orcid: <https://orcid.org/0009-0006-3559-7152>, cemreozada44@gmail.com

Meryem KARAAZİZ

Department of Psychology, Near East University, Faculty of Arts and Science, Nicosia-
Cyprus, Orcid: <https://orcid.org/0000-0002-0085-612X>

ÖZET

Rocky'nin hem senaristi hem de başrol oyuncusu Sylvester Stallone, filmi yazarken 1975 yılında gerçekleşen Muhammad Ali vs. Chuck Wepner karşılaşmasından esinlenmiştir. Bu maçta ağır favori olan Muhammad Ali karşısında Chuck Wepner'in beklenmedik direnci ve mücadeleyi uzun süre sürdürmesi, "kaybetse bile sonuna kadar mücadele eden sıradan birey" anlatısının temelini oluşturmuştur. Filmde Apollo Creed karakteri Muhammad Ali'yi, Rocky Balboa karakteri ise Chuck Wepner'ı temsil etmektedir. Rocky serisi 6 film den oluşup, Creed olrak 3 seri film daha çıkarmıştır. Bu çalışmada birinci film olan "Rocky" filmi incelenmektedir. Filmde Rocky Balboa'nın eşi Adrian ile tanışması ve ardından sokak arası çıktığı maçlardan ona verilen bir şans ile dünya ağır siklet şampiyonu Apollo ile maça çıkması konu olarak ele alınır. Rocky'nin temel amacı kazanmak değil, sonuna kadar ayakta kalabilmektir. Rocky filmi, sıradan bir bireyin azim, disiplin ve gereken motivasyon ile kendi sınırlarını aşma mücadelesini konu alan etkileyici bir spor-dram filmidir. İş psikolojisinin motivasyon üzerinden temel amacı, çalışanların içsel ve dışsal motivasyon kaynaklarını anlayarak işe bağlılıklarını, performanslarını ve iş doyumlarını artırmaktır; bu kapsamda motivasyonu etkileyen faktörleri belirleyip uygun çalışma ortamı, liderlik ve ödül sistemleriyle daha verimli ve sürdürülebilir bir iş yaşamı oluşturmayı hedefler. Bu çalışmada "Rocky" filmi, iş psikolojisi çerçevesinde ele alınarak motivasyon ve alt kavramları üzerinden analiz edilip, sahneler üzerinden örneklendirmeler yapılmıştır. Bu çalışma, mevcut literatürde sınırlı düzeyde ele alınan iş psikolojisi ve motivasyon ilişkisine odaklanarak alandaki önemli bir boşluğu doldurmakta ve elde edilen bulgularla hem kuramsal hem de uygulamaya yönelik yeni bir katkı sunarak gelecekteki araştırmalara yol gösterici nitelik taşımaktadır.

Anahtar kelimeler: iş psikolojisi, motivasyon, içsel motivasyon, dışsal motivasyon, Rocky filmi

An Analysis of The Film 'Rocky' Within The Context of Work Psychology

Abstract

Sylvester Stallone, who served as both the screenwriter and lead actor in *Rocky*, drew inspiration from the 1975 Muhammad Ali vs. Chuck Wepner fight while writing the film. In that match, Chuck Wepner's unexpected resilience and ability to keep the fight going

Araştırma Makalesi

Konu: Psikoloji

Makaleye Atf Bilgisi

Özada, C. (2026). 'Rocky' Filminin İş Psikolojisi Kapsamında İncelenmesi. *International Journal of Social Science (IJSS Journal)*, (e-ISSN: 2548-0685) Vol:10, Issue:44; s. 1-13.
DOI: 10.52096/usbd.10.44.01

Gönderim: 17.03.2026
Kabul: 23.04.2026

 SYAL BİLİMLER DERGİSİ
ULUSLARARASI HAKEMLİ
DERGİ

editorusbd@gmail.com

for an extended period against the heavy favorite Muhammad Ali laid the foundation for the narrative of “the ordinary person who fights to the end, even if he loses.” In the film, the character Apollo Creed represents Muhammad Ali, while the character Rocky Balboa represents Chuck Wepner. Rocky’s primary goal is not to win, but to stay on his feet until the very end. In this study, the film “Rocky” is examined within the framework of industrial and organizational psychology and analyzed through the lens of motivation concepts

Key words: Work psychology, motivation, intrinsic motivation, extrinsic motivation, Rocky

1.GİRİŞ

İş psikolojisi, çalışma yaşamında bireylerin davranışlarını ve psikolojik süreçlerini inceleyen psikolojinin önemli alt alanlarından biridir. Bu alan; çalışanların motivasyonu, iş doyumunu, performansı, liderlik süreçleri ve örgütsel davranış gibi konular üzerinde yoğunlaşmaktadır. İş psikolojisinin temel amacı, çalışanların iş ortamına uyumunu artırmak, iş tatminini geliştirmek ve örgütlerin verimliliğini yükseltmektir (Özdemir, 2017). İş psikolojisi aynı zamanda bireylerin iş ortamındaki davranışlarını anlamaya yönelik bilimsel yöntemlerden yararlanarak hem çalışanların psikolojik iyi oluşunu hem de örgütlerin verimliliğini artırmayı hedeflemektedir. Bu kapsamda çalışanların motivasyonu, iş tatmini, liderlik, örgütsel bağlılık ve performans gibi konuların incelenmesine katkı sağlamaktadır. Ayrıca bireylerin iş ortamına daha iyi uyum sağlaması, iş stresinin azaltılması ve sağlıklı bir çalışma ortamının oluşturulması da iş psikolojisinin temel çalışma alanları arasında yer almaktadır. Bu nedenle iş psikolojisi günümüzde örgütlerin daha etkili ve verimli bir şekilde faaliyet göstermesinde önemli bir rol oynamaktadır (Spector, 2012).

Güdülenmenin İngilizce karşılığı olarak verilen “motivasyon” kelimesi, Latince hareket etme anlamına gelen “mot” kökünden türemiş olup, psikoloji biliminde “içten gelen itici güçlerle belli bir amaca doğru yönelen davranışlar” olarak kabul edilir (Keser, 2006). İş motivasyonu, bireyin içsel ve çevresel etkenlerden kaynaklanan, iş ile ilgili davranışları başlatan ve bu davranışların yönünü, yoğunluğunu, biçimini ve sürekliliğini belirleyen güçler bütünüdür (Vo, Tuliao & Chen, 2022). Rocky filmi, bireysel motivasyon, öz yeterlilik ve psikolojik dayanıklılık gibi iş psikolojisi kavramlarının somut bir anlatı üzerinden incelenmesine imkân tanıyarak, film analizi yönteminin örgütsel davranış bağlamında uygulanabilirliğini ortaya koymaktadır.

'Rocky' Filminin İş Psikolojisi Kapsamında İncelenmesi

Champoux (1999)'a göre filmler, örgütsel davranış ve iş psikolojisi kavramlarını gerçek yaşam bağlamına yakın şekilde sunarak analiz sürecini kolaylaştırmaktadır. Ayrıca filmler, soyut kavramları somut örneklerle destekleyerek bu kavramların daha derinlemesine analiz edilmesine olanak tanımaktadır (Champoux, 1999).

Bu çalışmanın amacı, Rocky filminin iş psikolojisi bağlamında motivasyon perspektifi üzerinden sistematik bir şekilde incelenmesidir.

2.YÖNTEM

Bu çalışmada "Rocky" filmi iş psikolojisi kapsamında incelenip, nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi kullanılmıştır. Doküman analizi, araştırma konusuna ilişkin olarak farklı kişi ya da kurumlar tarafından hazırlanmış yazılı, görsel veya diğer materyallerin bir araya getirilerek sistematik biçimde incelenmesi sürecidir (Sak et al., 2021). Analiz sürecinde film, araştırmacı tarafından farklı zamanlarda dört kez izlenmiş ve elde edilen veriler iş psikolojisinin motivasyon kavramı ile yorumlanmıştır.

2.1 Etik kurul izni

Bu araştırma etik kurul izni gerektirmemektedir.

3.BULGULAR

3.1 "ROCKY" filminin özeti ve filmin künyesi

Rocky filmi, sıradan bir bireyin azim, disiplin ve kararlılıkla kendi sınırlarını aşma mücadelesini konu alan etkileyici bir spor-dram filmidir. Film, Philadelphia'da yaşayan, düşük gelirlili ve fazla tanınmayan bir boksör olan Rocky Balboa'nın hayatına odaklanır. Rocky, geçimini sağlamak için küçük çaplı maçlara çıkan ve aynı zamanda tefecilik yapan bir adamdır; toplum tarafından pek ciddiye alınmayan, özgüveni sınırlı bir karakterdir. Rocky'nin hayatı, dünya ağır sıklet şampiyon Apollo Creed'in halkla ilişkileri güçlendirmek amacıyla sıradan bir rakibe karşı dövüşme kararı almasıyla değişir ve bu fırsat Rocky'ye verilir. Bu beklenmedik şans, onun için yalnızca bir maç değil, kendini kanıtlama fırsatıdır. Rocky, antrenörü Mickey ile yoğun bir hazırlık sürecine girerken, aynı zamanda Adrian ile kurduğu duygusal bağ sayesinde kendine olan inancını da güçlendirir. Film boyunca Rocky'nin en belirgin özelliği, üstün bir yetenekten ziyade azmi, disiplini ve motivasyonudur. Onun temel hedefi maçı

kazanmak değil, son raunda kadar dayanarak kendi değerini kanıtlamaktır. Bu yönüyle film, başarıyı yalnızca sonuçla değil, bireyin gösterdiği çaba ve kararlılıkla tanımlar.

Rocky, 1976 yapımı bir Amerikan spor-dram filmidir. Yönetmenliğini John G. Avildsen'in üstlendiği filmin senaryosu, aynı zamanda başrol oyuncusu olan Sylvester Stallone tarafından yazılmıştır. Filmde Stallone'a Talia Shire, Burt Young ve Carl Weathers gibi önemli isimler eşlik etmektedir.

Tablo 1. "Rocky" filminin künyesi

Yönetmen: John G. Avildsen

Senarist: Sylvester Stallone

Oyuncular: Sylvester Stallone, Talia Shire, Burt Young, Carl Weathers

Yayın Yılı: 1976

Türü: Spor, Dram

Süresi: 120 dakika

3.2. İçsel Motivasyon

İçsel motivasyon, bireyin herhangi bir dışsal ödül beklentisi olmaksızın, yalnızca ilgi ve haz duyduğu için bir etkinliği gerçekleştirmesi olarak tanımlanmaktadır (Ryan & Deci, 2017). İçsel motivasyon, bireyin yenilik arama, zorluklarla başa çıkma ve kendi kapasitesini geliştirme yönündeki doğal eğilimidir (Ryan & Deci, 2017). Filmde Rocky'nin içsel motivasyonu, özellikle antrenman sürecinde açıkça görülmektedir. Rocky'nin sabahın erken saatlerinde tek başına koşu yaptığı (1'12''32'') ve yoğun fiziksel egzersizler gerçekleştirdiği sahnelerde, herhangi bir dışsal ödül olmaksızın yalnızca kendini geliştirme isteğiyle hareket ettiği dikkat çekmektedir. Rocky'nin temel hedefinin maçı kazanmak değil, son raunda kadar dayanarak kendi değerini kanıtlamak olması, onun motivasyonunun içsel kaynaklı olduğunu göstermektedir. Bu durum, bireyin davranışlarını ilgi ve haz doğrultusunda gerçekleştirdiğini savunan öz belirleme kuramı ile uyumludur. Bu bağlamda Rocky'nin sergilediği davranışlar, yalnızca fiziksel bir hazırlık sürecini değil, aynı zamanda bireyin kendi potansiyelini gerçekleştirme yönündeki içsel güdüsünü de yansıtmaktadır. Öz belirleme kuramına göre içsel

'Rocky' Filminin İş Psikolojisi Kapsamında İncelenmesi

motivasyon, bireyin özerklik ve yeterlilik ihtiyaçlarının karşılanmasıyla güçlenmektedir. Rocky'nin kendi isteğiyle, herhangi bir dışsal zorunluluk olmaksızın antrenmanlarını sürdürmesi, bu ihtiyaçların karşılandığını göstermektedir. Bu durum, bireyin davranışlarını dışsal ödüllerden bağımsız olarak sürdürebildiği ve motivasyonun daha kalıcı hale geldiği bir sürece işaret etmektedir.

3.3. Dışsal Motivasyon

Dışsal motivasyon, bireyin davranışlarını ödül, ceza veya sosyal onay gibi dışsal faktörlere bağlı olarak yönlendirmesi olarak tanımlanmaktadır (Ryan & Deci, 2020). Bu doğrultuda, bireylerin davranışlarının ödül kazanma ya da cezadan kaçınma beklentisiyle şekillendiği ve dışsal ödül ve ceza süreçlerinin motivasyon üzerinde belirleyici olduğu ifade edilmektedir (Hulleman, 2016). Rocky'nin Apollo Creed ile maç yapma fırsatı yakalaması (50''50''), dışsal motivasyon unsurlarını ortaya koymaktadır. Bu karşılaşma, Rocky için maddi kazanç, ün ve toplumsal tanınma gibi dışsal ödüller içermektedir. Bununla birlikte Rocky'nin performansının yalnızca bu ödüllere bağlı olmaması, içsel motivasyonun dışsal motivasyona göre daha baskın olduğunu göstermektedir. Bu durum, Rocky'nin motivasyon sürecinde dışsal ödüllerin başlangıçta önemli bir tetikleyici rol oynadığını göstermektedir. Ancak öz belirleme kuramı perspektifinden bakıldığında, dışsal motivasyonun içselleştirilmesi süreci dikkat çekmektedir. Rocky'nin başlangıçta maddi kazanç ve ün gibi dışsal ödüllerle harekete geçmesine rağmen, süreç ilerledikçe hedefini yeniden tanımlaması, motivasyonunun daha özerk bir yapıya dönüştüğünü göstermektedir. Bu da bireyin dışsal motivasyon kaynaklarını zamanla içselleştirerek daha sürdürülebilir bir motivasyon geliştirebildiğini ortaya koymaktadır.

3.4. Temel Psikolojik İhtiyaçlar (Özerklik, Yeterlilik, İlişkiselik)

Temel psikolojik ihtiyaçlar, bireyin motivasyonunun sürdürülebilir olması için gerekli olan özerklik, yeterlilik ve ilişkiselik ihtiyaçlarını ifade etmektedir (Ryan & Deci, 2017). Filmde Rocky'nin kendi isteğiyle antrenman yapması (1'12''30'') özerklik ihtiyacını, fiziksel gelişimi ve performansındaki artış yeterlilik ihtiyacını, Adrian ve Mickey ile kurduğu ilişkiler ise ilişkiselik ihtiyacını karşılamaktadır. Özellikle Adrian'ın duygusal desteği ve Mickey'nin rehberliği, Rocky'nin motivasyonunun artmasında belirleyici rol oynamaktadır. Bu durum, öz belirleme kuramı kapsamında motivasyonun temel ihtiyaçlarla ilişkili olduğunu

göstermektedir. Bu üç temel ihtiyacın karşılanması, Rocky'nin motivasyonunun sürekliliğini sağlayan temel unsurlar arasında yer almaktadır. Öz belirleme kuramına göre özerklik, yeterlilik ve ilişkisellik ihtiyaçlarının dengeli bir şekilde karşılanması, bireyin daha yüksek düzeyde içsel motivasyon geliştirmesine katkı sağlamaktadır. Filmde Rocky'nin hem bireysel çabaları hem de sosyal çevresiyle kurduğu ilişkiler, bu ihtiyaçların eş zamanlı olarak karşılandığını göstermektedir. Bu durum, bireyin motivasyonunun yalnızca bireysel faktörlere değil, aynı zamanda sosyal bağlamına da bağlı olarak şekillendiğini ortaya koymaktadır.

3.5. Sosyal Motivasyon

Sosyal motivasyon, bireyin içinde bulunduğu sosyal çevre, kişilerarası ilişkiler ve sosyal destek mekanizmaları aracılığıyla motive olması olarak tanımlanmaktadır (Deci et al., 2017). Mickey'nin Rocky Balboa'nın maça çıkacağını öğrenmesinin ardından onunla görüşmeye gitmesi(57"46"), yanında olacağını ifade etmesi ve motive edici bir konuşma yapması, ve Rocky'nin maç için sahneye yürüdüğü sahnelerde(1'32"53") halktan aldığı coşkulu destek bireyin sosyal çevresinden aldığı desteğin motivasyon düzeyini artırıcı etkisine örnek teşkil etmektedir. Bu bağlamda sosyal çevreden alınan destek, Rocky'nin motivasyonunu güçlendiren önemli bir unsur olarak karşımıza çıkmaktadır. Sosyal motivasyon kuramlarına göre bireyler, çevrelerinden aldıkları geri bildirimler ve destekler doğrultusunda davranışlarını sürdürme eğilimindedir. Mickey'nin rehberliği ve seyircilerin desteği, Rocky'nin kendine olan inancını artırarak performansını olumlu yönde etkilemektedir. Bu durum, sosyal destek mekanizmalarının bireyin motivasyon düzeyi üzerinde belirleyici bir rol oynadığını göstermektedir.

3.6. Bilişsel Motivasyon

Bilişsel motivasyon, bireyin öğrenme sürecinde sahip olduğu inançlar ve zihinsel değerlendirmeler doğrultusunda davranışlarını yönlendirmesiyle ilişkilidir (Albert Bandura, 1997). Ayrıca bilişsel motivasyon, bireyin öğrenme sürecinde aktif katılım göstermesini ve bilişsel stratejiler kullanmasını desteklemektedir(Paul R.Pintrich & Dale H.Schunk,2002).Rocky Balboa' nın maç öncesinde yaptığı konuşmada(1'29"52"), "Kimse

'Rocky' Filminin İş Psikolojisi Kapsamında İncelenmesi

bana bu kadar şans tanımadı... Eğer sonuna kadar dayanabilirsem, gerçekten bir hiç olmadığımı kanıtlamış olacağım” şeklindeki ifadeleri, kendi hedefini zihinsel olarak yeniden tanımladığını göstermektedir. Bu sahne, bireyin başarıyı kazanmak yerine süreci tamamlama hedefi belirlemesi ve kendi yeterlik algısını yeniden yapılandırması açısından bilişsel motivasyona örnek teşkil etmektedir. Bu süreç, bireyin kendi yeterlik algısını yeniden yapılandırması açısından bilişsel motivasyonun temel özelliklerini yansıtmaktadır. Bandura'nın öz yeterlik kuramına göre bireyin kendi kapasitesine yönelik inancı, davranışlarının yönünü ve sürekliliğini belirlemektedir. Rocky'nin hedefini “kazanmak” yerine “dayanmak” olarak yeniden tanımlaması, bilişsel bir yeniden çerçeveleme (reframing) sürecine işaret etmektedir. Bu durum, bireyin motivasyonunun yalnızca dışsal koşullarla değil, aynı zamanda zihinsel değerlendirmeleriyle de şekillendiğini göstermektedir.

3.7. Davranışsal Motivasyon

Davranışsal motivasyon yaklaşımı, bireyin davranışlarının pekiştirme süreçleri yoluyla şekillendiğini ve ödüllendirilen davranışların tekrar edilme olasılığının arttığını savunur. Bu çerçevede öğrenme, gözlenebilir davranış değişiklikleri üzerinden açıklanır (Schunk, 2020). Rocky'nin Mickey ile antrenman yaptığı sahnede (1'12"05"), koçun verdiği anlık geri bildirimler ve sözlü pekiştirmeler, karakterin davranışlarını yönlendirmekte ve doğru hareketlerin tekrar edilmesini sağlayarak davranışsal motivasyonun tipik bir örneğini oluşturmaktadır. Bu sahnede gözlemlenen pekiştirme süreçleri, davranışsal motivasyon yaklaşımının temel varsayımlarını desteklemektedir. Davranışçı kurama göre bireyler, olumlu sonuçlar doğuran davranışları tekrar etme eğilimindedir. Mickey'nin anlık geri bildirimleri ve yönlendirmeleri, Rocky'nin doğru davranışlarını pekiştirerek öğrenme sürecini hızlandırmaktadır. Bu durum, motivasyonun yalnızca içsel süreçlerle değil, aynı zamanda çevresel pekiştirmeler aracılığıyla da şekillendiğini göstermektedir.

3.8. Örgütsel Motivasyon

Örgütsel motivasyon, bireyin iş ortamında liderlik tarzı, iş tasarımı ve çalışma koşulları gibi faktörlere bağlı olarak motive olması olarak tanımlanmaktadır (Gagné, 2018). Bu doğrultuda,

örgütsel faktörler arasında yer alan liderlik tarzının çalışan motivasyonu üzerinde belirleyici bir etkisi olduğu vurgulanmaktadır (Santoso et al., 2024). Rocky'nin antrenman süreci, bir iş ortamı gibi değerlendirilebilir. Bu süreçte Mickey liderlik rolünü üstlenmekte ve Rocky'nin performansını artırmaya yönelik yönlendirmelerde bulunmaktadır. Mickey'nin Rocky ile yaptığı kavgadan ve koçluğunu üstlenmesinin ardından Rocky'nin daha otoriter şekilde antrenmanlara başlaması (1'04''28'') ve Mickey'nin gerekli süreci yapılandırması, çalışma koşullarını düzenlemesi ve yönlendirici bir liderlik sergilemesi, bireyin motivasyonunun örgütsel faktörlere bağlı olarak şekillendiğini göstermektedir. Bu süreç, liderlik ve çalışma koşullarının bireysel motivasyon üzerindeki etkisini açıkça ortaya koymaktadır. Örgütsel motivasyon kuramlarına göre liderin yönlendirici ve destekleyici rolü, çalışanların performansını doğrudan etkilemektedir. Mickey'nin yapılandırıcı yaklaşımı ve Rocky'ye sunduğu rehberlik, bireyin disiplinli bir şekilde çalışmasını sağlayarak performans artışına katkıda bulunmaktadır. Bu durum, örgütsel bağlamda liderlik tarzının motivasyon üzerindeki belirleyici rolünü göstermektedir.

Tablo 2. Film analizinde kullanılan sahneler

Sahneler	Filmdeki gösterim yeri	Sahne içeriği
1.	1'12''32''	İçsel motivasyon
2.	50''50''	Dışsal motivasyon
3.	1'12''30''	Temel psikolojik ihtiyaçlar
4.	57''46''	Sosyal motivasyon
5.	1'32''53''	Sosyal motivasyon
6.	1'29''52''	Bilişsel motivasyon
7.	1'12''05''	Davranışsal motivasyon
8.	1'04''28''	Örgütsel motivasyon

4.SONUÇ

Rocky, düşük sosyoekonomik koşullarda yaşayan Rocky Balboa'nın, beklenmedik bir fırsatla dünya ağır sıklet şampiyonu Apollo Creed ile karşılaşma sürecini konu almaktadır. Film, karakterin bu süreçte sergilediği azim, kararlılık ve öz yeterlilik inancı üzerinden motivasyonun bireyin hedeflerine ulaşmasındaki belirleyici rolünü ortaya koymaktadır. Rocky'nin fiziksel hazırlığının yanı sıra psikolojik olarak kendini geliştirmesi, içsel ve dışsal motivasyon unsurlarının davranış üzerindeki etkisini somut bir biçimde yansıtmaktadır. Bu çalışmada, "Rocky" filminin iş psikolojisi kapsamında motivasyon kavramları çerçevesinde incelenmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda motivasyon ve alt başlıkları açıklanmış, filmde yer alan sahneler üzerinden örneklendirilmiştir. Rocky filmi üzerine yapılmış benzer bir film analizi çalışmasına rastlanmaması nedeniyle, bu çalışmanın literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

Bandura, A. (1997). Self-efficacy: The exercise of control. Freeman.

Champoux, J. E. (1999). Film as a teaching resource. Journal of Management Education, 23(2), 206–217. <https://doi.org/10.1177/105256299902300207>

Deci, E. L., Olafsen, A. H., & Ryan, R. M. (2017). Self-determination theory in work organizations: The state of a science. Annual Review of Organizational Psychology and Organizational Behavior, 4, 19–43. <https://doi.org/10.1146/annurev-orgpsych-032516-113108>

Gagné, M. (2018). From strategy to action: Transforming organizational goals into organizational behavior. International Journal of Management Reviews, 20(S1), S83–S104. <https://doi.org/10.1111/ijmr.12159>

Hulleman, C. S. (2016). Student motivation: Current theories, constructs, and interventions. <https://bibliotecadigital.mineduc.cl/bitstream/handle/20.500.12365/17437/Student%20Motivation.pdf>

Keser, A. (2006). Çalışma yaşamında motivasyon. Alfa Aktüel Yayınları.

Özdemir, Ş. (2017). Endüstri ve iş psikolojisi nedir, neden önemlidir? Turkish New Economy Association.

Pintrich, P. R., & Schunk, D. H. (2002). Motivation in education: Theory, research, and applications (2nd ed.). Merrill Prentice Hall.

Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2017). Self-determination theory: Basic psychological needs in motivation, development, and wellness. Guilford Press.

Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2020). Intrinsic and extrinsic motivation from a self-determination theory perspective: Definitions, theory, practices, and future directions. *Contemporary Educational Psychology*, 61, 101860. <https://doi.org/10.1016/j.cedpsych.2020.101860>

Sak, R., Şahin Sak, İ. T., Öneren Şendil, Ç., & Nas, E. (2021). Bir araştırma yöntemi olarak doküman analizi. *Kocaeli Üniversitesi Eğitim Dergisi*, 4(1), 227–250. <https://doi.org/10.33400/kuje.843306>

Santoso, B., Hidayat, A., & Andriani, T. (2024). The influence of leadership styles on employee motivation and organizational performance in the service sector. *International Journal of Economics, Management and Accounting*.

Schunk, D. H. (2020). Learning theories: An educational perspective (8th ed.). Pearson.

Spector, P. E. (2012). Industrial and organizational psychology: Research and practice (6th ed.). Wiley.

Vo, T. T. D., Tuliao, K. V., & Chen, C. W. (2022). Work motivation: The roles of individual needs and social conditions. Behavioral Sciences, 12(2), 49. <https://doi.org/10.3390/bs12020049>.